

Podpora zo štrukturálnych fondov pre oblasť poľnohospodárstva v rokoch 2004-2006

Support from structural funds for sector of agriculture in programming period 2004-2006

Pavol Schwarcz

Abstract

Support from structural funds for sector of agriculture in programming period 2004-2006 is being evaluated in the paper. The amount of EU financial support in Slovakia for the period 2004-2006 created supplementary financial sources for the farmers in Slovak republic in total amount almost 10 mld. of Slovak crowns. The highest contribution was allocated in Nitra region, the lowest in Zilina region. Project's success rate is at level of 54%.

Key words

Structural funds, agriculture, reform of CAP

Úvod

Spoločnú poľnohospodársku politiku v programovom období 2000-2006 financoval Európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond (EAGGF). Fond mal dve sekcie:

- záručnú sekciu, ktorá financovala intervencie na trhu s poľnohospodárskymi produktmi (nie je štrukturálnym fondom),
- usmerňovacia sekciu, ktorá bola zdrojom pre kofinancovanie projektov štrukturálnych zmien v poľnohospodárstve. Podpora z tejto sekcie sa realizovala na:
  - skvalitnenie štruktúr poľnohospodárskych podnikov ako aj štruktúr pre spracovanie a odbyt poľnohospodárskych produktov,
  - konverzie a reorientácie potenciálu poľnohospodárskej výroby, zavádzania nových technológií a zlepšenia kvality produktov,
  - vytvárania podmienok pre produkciu nepotravinárskych výrobkov,
  - udržateľného rozvoja lesného hospodárstva,
  - diverzifikácie činností zameraných na doplnkové alebo alternatívne aktivity,
  - udržania a posilnenia životaschopného pradia vo vidieckych oblastiach,
  - zachovania a posilnenia životaschopných sociálnych štruktúr vo vidieckych oblastiach,
  - rozvoja hospodárskych činností a udržania a vytvárania pracovných príležitostí s cieľom zabezpečiť lepšie využitie existujúceho vlastného potenciálu,
  - zlepšenia pracovných a životných podmienok,
  - zachovania a podporovania poľnohospodárskych systémov s nízkymi vstupnými nákladmi,
  - ochrany a podporovania vysokej hodnoty prírody a udržateľného poľnohospodárstva, ktoré rešpektuje požiadavky ochrany životného prostredia,
  - odstránenia nerovnoprávnosti a podporovania rovnakých možností pre mužov aj ženy, hlavne podporovaním projektov, ktoré iniciovali a realizujú ženy.

Materiál a metódy

Materiál príspevku tvoria databázy Ministerstva poľnohospodárstva SR, údaje Výskumného ústavu ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva a odborná literatúra týkajúca sa riešenej problematiky. V príspevku je použitá metóda analýzy a syntézy

Výsledky a diskusia

Sektorový operačný program Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka SR sa v súlade s Národným rozvojovým plánom SR zemepisne vzťahoval na oblasti spadajúce pod Cieľ 1 (územie SR okrem Bratislavského kraja).

Celkovým cieľom SOP vo väzbe na NRP bolo zlepšenie multifunkčného poľnohospodárstva a trvalo udržateľného rozvoja vidieka, pričom **špecifickými** (strategickými) cieľmi SOP boli:

1. zvýšiť efektívnosť poľnohospodárskej produkcie pri dodržaní ochrany životného prostredia a životných podmienok zvierat, zlepšiť spracovateľskú štruktúru poľnohospodárskych a rybích výrobkov, zabezpečiť kvalitu potravín;
2. zlepšiť kvalitu života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom rastu životnej úrovne, vytvárať primerané sociálne prostredie a rozvíjať činnosti vidieka;
3. zlepšiť súčasnú situáciu v oblasti rozdrobenosti pozemkov;
4. zvýšiť absorpčnú kapacitu cez odborné vzdelávanie.

V rámci SOP boli zadefinované dve priority. Jedna sa týkala „podpory produktívneho poľnohospodárstva“ a druhá bola spojená s „podporou trvalo udržateľného rozvoja vidieka“. V zmysle dosiahnutia definovaných cieľov sa vykonávalo 7 opatrení a v ich rámci 6 podopatrení. Údaje o podaných a schválených projektoch v rámci operačného programu za roky 2004-2006 sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Stav implementácie ŠF v jednotlivých VÚC k 20. 8. 2007

Tabuľka 1

NR	Podpora produktívneho poľnohospodárstva	640	8 246 693 752,00 Sk	325	2 174 642 829,00 Sk
	Podpora trvalo udržateľného rozvoja vidieka	82	470 102 342,00 Sk	58	260 127 193,00 Sk
	Celkom	722	8 716 796 094,00 Sk	383	2 434 770 022,00 Sk
TN	Podpora produktívneho poľnohospodárstva	207	2 700 326 837,00 Sk	85	570 395 442,50 Sk
	Podpora trvalo udržateľného rozvoja vidieka	63	553 339 399,60 Sk	54	278 125 767,00 Sk
	Celkom	270	3 253 666 237,00 Sk	139	848 521 209,40 Sk
TT	Podpora produktívneho poľnohospodárstva	393	6 084 936 232,00 Sk	195	1 278 426 292,00 Sk
	Podpora trvalo udržateľného rozvoja vidieka	56	612 271 876,00 Sk	44	284 576 845,00 Sk
	Celkom	449	6 697 208 108,00 Sk	239	1 563 003 137,00 Sk
Celkom		3017	33 188 530 314,00 Sk	1626	9 365 215 604,10 Sk
KE	Podpora produktívneho poľnohospodárstva	300	2 976 643 171,00 Sk	162	903 164 968,20 Sk
	Podpora trvalo udržateľného rozvoja vidieka	121	679 874 737,80 Sk	84	357 340 281,40 Sk
	Celkom	421	3 656 517 908,00 Sk	246	1 260 505 250,00 Sk
PR	Podpora produktívneho poľnohospodárstva	232	3 244 961 579,00 Sk	103	923 808 903,70 Sk
	Podpora trvalo udržateľného rozvoja vidieka	113	628 682 409,10 Sk	81	320 757 317,20 Sk
	Celkom	345	3 873 643 988,00 Sk	184	1 244 566 221,00 Sk

Zdroj: Pôdohospodárska platobná agentúra SR

Z celkového počtu 3017 projektov bolo finančne podporených 1626 projektov, čo predstavuje takmer 54% úspešnosť pri predkladaní projektov. Úspešnosť v jednotlivých krajoch sa pohybuje v rozmedzí 50-56%, najvyššia je v Košickom kraji, najnižšia v Žilinskom kraji, ale rozdiely sú iba nepatrné.

Úspešnosť pri predkladaní projektov v jednotlivých krajoch

Tabuľka č.2

VÚC	Percentuálna úspešnosť
BB	55,53%
ZA	50,80%
KE	58,43%
PR	53,33%
NR	53,05%
TN	51,48%
TT	53,23%
Priemer	53,89%

Zdroj: Pôdohospodárska platobná agentúra, vlastné výpočty

V rámci Sektorového operačného programu Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka bolo v skrátenom programovacom období finančne podporených 1626 projektov pri takmer 54% úspešnosti pri ich predkladaní. Úspešnosť v jednotlivých krajoch nezaznamenávala značné rozdiely. V programovom období na roky 2007-2013 bude podpora pre oblasť poľnohospodárstva a podpory vidieka smerovaná cez nový finančný nástroj, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka. Dostatok disponibilných finančných zdrojov pre poľnohospodárov prostredníctvom tohto nástroja vytvára vhodné predpoklady pre realizáciu projektov prostredníctvom fondov EÚ v budúcom období.

Súhrn

V príspevku hodnotíme podporu zo štrukturálnych fondov pre oblasť poľnohospodárstva v rokoch 2004-2006. Výška finančnej podpory EÚ pre SR na roky 2004 - 2006 predstavovala dodatočné finančné prostriedky pre farmárov SR vo výške takmer 10 mld. Sk. Najvyšší podiel alokovaných prostriedkov na úrovni NUTS II bol dosiahnutý v Nitrianskom kraji, najnižší v Žilinskom kraji. Percentuálna úspešnosť projektov je približne 54%.

Kľúčové slová

Štrukturálne fondy, poľnohospodárstvo, reforma SPP

Literatúra

BUCHTA, Stanislav – RENTKOVÁ, Zuzana. 2007. *Hodnotenie implementácie SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, s dôrazom na vidiecku ekonomiku: štúdia*. Bratislava: . VÚEPP, 2007. 103s. ISBN 978-80-8058-464-1
CHRASTINOVÁ, Zuzana. 2007. Poľnohospodárstvo bolo vlani ziskové, ale...In.*Roľnícke noviny*, 2007,č. 35, s.10-11. ISSN 1335-440X
EURÓPSKA KOMISIA, 2002. *Poľnohospodárstvo a rozšírenie Európskej únie*. Bratislava : Delegácia Európskej komisie v SR, 2002. 23. ISBN 80-89102-03-4

Adresa autora:

Ing.Pavol Schwarcz, PhD., Katedra európskych štúdií, FEŠRR, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra,
e-mail:Pavol.schwarcz@uniag.sk

Oponent: Ing. Ľubica Rumanovská, PhD.